

VALTAKUNNALLINEN EVANKELIUMIJUHLA LAHDESSA
Avajaiset 27.6.2014 klo 18
Piispa Matti Repo

MISSIO MARGINAALISTA

Kristillinen seurakunta, hyvä juhlaväki. Tänne Lahden urheilukeskukseen on usein kokoonnuttu jännittämään voittajan puolesta. On siten haluttu myös itse olla ”Voittajan puolella”. Nyt evankeliumi Kristuksesta, Voittajasta, tekee Jumalan sanan kuulijoista voittajia hänen kanssaan. Olen vastikään palannut kotiin maista, joiden kirkkoja suomalaiset kristityt tukevat niiden lähetystyössä. Kysymys on Suomen evankelis-luterilaisen kirkon lähetysyhteistyöstä Thaimaan ja Kambodžhan kirkkojen kanssa. Vierailin viikko sitten kummankin maan sekä pääkaupungin että syrjäseudun seurakunnissa Suomen Lähetysseuran hallituksen puheenjohtajan ominaisuudessa. Olin tuolla maailmankolkalla kuitenkin ensin Luterilaisen Maailmanliiton neuvoston kokouksessa Indonesiassa.

On tärkeää, että lähetyskumppanuudessa toimivat sisarkirkkomme saavat tavata oman kirkkomme piispoja. Se edistää sen ymmärtämistä, että olemme nimenomaan yhtenä Kristuksen kirkkona samalla asialla. Tätä tarkoitusta varten pidettiin keväällä Järvenpäässä ensimmäinen kirkon yhteinen laaja lähetyskumppanuusneuvottelu. Se perustui sopimukseen, jonka viime vuonna kaikki kirkon lähetysjärjestöt solmivat kirkkohallituksen kanssa. Lähetys on kirkon ja sen seurakuntien tehtävä, jota ei voi ulkoistaa kansalaisjärjestöille. Järjestöt ovat nyt selvemmin kirkon instrumentteja lähetysten toteuttamisessa.

Thaimaassa on Suomesta tehty lähetystyötä yhdessä norjalaisten kanssa aina 1970-luvulta asti, keskittyen ensin Bangkokin suurkaupunkiin. Nyt kuitenkin kirkko kasvaa nopeammin syrjäseudulla kuin metropolissa. Vierailin maan pohjoisosan vuoristossa, aivan Laosin rajan tuntumassa asuvan Lua-kansan kylissä. Ihmiset elävät ankarissa olosuhteissa vaikeiden matkojen takana. Elämää säävyttää köyhyys ja epävarmuus.

Mutta juuri täällä, vähemmistöheimojen ja -kielten parissa, on Thaimaan luterilainen kirkko alkanut viime aikoina kasvaa voimakkaasti. Viime vuonna koko kirkon 200 kasteesta puolet toimitettiin täällä. Vuoristoheimolaiset eivät varsinaisesti ole maan tapaan buddhalaisia vaan animisteja, erilaisten henkien palvojia. Monet elävät kuitenkin henkien pelossa. Monilta myös elämän yleinen ankaruus hämärtää tulevaisuuden toivon, mikä saa jotkut äärimmäisiin itsetuhoisiin tekoihin.

Mutta monet ovat myös vapautuneet peloistaan Kristuksen voimasta. Kävin kylissä, joissa lähes kaikki käyvät kirkossa jumalanpalveluksessa, vaikka eivät vielä olisikaan seurakunnan jäseniä, kuten jo enemmistö kyläläisistä. Ihmiset ovat avoimia evankeliumille. Kuljin kylän papin kanssa kujilla ja majoissa. Joka kulmassa meitä pyydettiin rukoilemaan ihmisten puolesta heidän erilaisten vaivojensa vuoksi. Nyt kirkko rohkaisee nuoria lähtemään opiskelemaan evankelistaksi tai papiksi, jotta vuoristoheimojen pariin saataisiin tulevaisuudessa enemmän heikäläisiä kristinopin opettajia.

Kambodžhassa puolestaan on viimeisten kymmenen vuoden aikana syntynyt kirkko Singaporen luterilaisen kirkon lähetyksestä. Suomen Lähetysseura tukee työtä yhdessä muiden kumppanien kanssa. Viidessä vuodessa on kasteita toimitettu jo 189. Kirkossa on kaksi seurakuntaa, toinen pienessä kylässä 90 km päässä Phnom Penhistä ja toinen itse pääkaupungissa. Seurakunnat ovat

erilaisia, mutta myös samanlaisia: maalla seurakunta koostuu varattomista maatyöläisistä, kaupungissa varattomista opiskelijoista. Molemmissa paikoissa evankeliumin julistukseen liittyy diakoninen ulottuvuus. Kylässä seurakunta tarjoaa arkipäivinä lapsille lounaan, heidän kanssaan lauletaan ja heille kerrotaan raamatunkertomus. Loput ruuasta pakataan ja kuljetetaan kylän vanhuksille ja vammaisille.

Tapasin ensimmäisen sukupolven kristittyjä. Kuuntelin kertomuksia, miten Kristus oli löytänyt heidät, vapauttanut synnin vallasta ja antanut elämään mielekkyyden sekä uuden suunnan Jumalan ja lähimmäisen palvelemiseen.

Pääkaupungissa kirkko ylläpitää opiskelija-asuntolaa, missä huokean majoituksen lisäksi voi osallistua jumalanpalveluksiin ja erilaisiin toimintoihin. Tapasin ihmisiä, jotka ovat tulleet Kristuksen voitosta osallisiksi. Mutta tuota voittoa he eivät ole löytäneet sieltä, missä voittajia yleensä liikkuu, vaan sieltä, missä on vain häviäjiä.

Uudessa kansainvälisessä ja ekumeenisessa lähetysteologiassa puhutaan lähetyksestä, joka lähtee reuna-alueilta. Toissa vuonna valmistunut Kirkkojen maailmanneuvoston asiakirja *Yhdessä kohti elämää* käyttää käsitettä *mission from the margins*. Lähetys on asiakirjan mukaan aiemmin ymmärretty liikkeeksi keskuksesta reuna-alueille ja yhteiskunnan etuoikeutetuilta syrjäytyneille. Nyt syrjässä olevat ovat itse nousseet keskeisiksi lähetystehtävän toteuttajiksi.

Sain nähdä käytännössä, mitä tämä tarkoittaa. Lähdetään liikkeelle syrjään ja vaille huomiota jäävien ihmisten tarpeista. Heille Kristus antaa uuden toivon, ja heistä itsestään tulee evankeliumin lähettiläitä. Monet maalta kaupunkiin tulleet vievät palatessaan uskon mukanaan ja aloittavat syrjäseuduilla evankelioinnin, johon aina sisältyy diakoninen lähimmäisen palvelu.

On ymmärrettävää, että globaalissa etelässä moni toivoisi olevansa paitsi hengellisen myös taloudellisen voittajan puolella. On kirkkoja ja yhteisöjä, joiden sanoma kaiken muuttavasta evankeliumista vetoaa tähän tarpeeseen ja lupaa: kun vain rukoilet oikein ja annat Hengen johtaa oikein, elämässäsi hätä ja puute vaihtuvat menestykseen ja yltäkylläisyyteen. Mutta aina ei käy niin. Miten voisikaan käydä, kun Kristus itse valitsi toisen tien?

Jumalan Poika valitsi rikkauden, turvallisuuden ja huolettomuuden sijasta köyhyyden, epävarmuuden ja jopa vihatuksi tulemisen. Hän valitsi marginaalin, otti seurakseen maan mahtavien sijasta syrjässä olevat. Heille hän antoi rakkaudessaan uuden toivon ja mielekkään elämän Jumalan yhteydessä. Maan mahtavat ja vallan keskipisteessä olevat saivat sen sijaan tyytyä oman loistonsa tyhjyyteen tai tulla jopa suistetuiksi omasta mahtavuudestaan. Jumala nostaa heikot, ylentää alhaiset.

Meidän Herramme on Jumala, joka ei jättäydy loistokkaaseen taivaan palatsiin. Hän etsiytyy köyhien, kurjien ja syrjään joutuneiden joukkoon. Heille hän osoittaa rakkautensa, ja heistä hän tekee myös rakkautensa lähettiläitä. Sellaiset ehkä ymmärtävät paremmin ja rakkaudellisemmin muita syrjään sysättyjä.

Mutta meidät kaikki hän lähettää todistamaan Isänsä rakkaudesta, riippumatta siitä, olemmeko jollain mittarilla arvioituna keskellä vai reunalla. Jollain mittarilla arvioituna olemme aina oikealla paikalla – sillä paikalla, johon Kristuksen rakkaus ulottuu ja josta hän meidät lähettää.